

Yvette: Hallo allemaal! Dit is Een Beetje Nederlands, dé podcast voor mensen die Nederlands leren. Wij zijn Yvette... en Robin en deze zomer doen we iets nieuws: iedere twee weken komt er een nieuwe aflevering waarin we allebei vertellen over iets typisch Nederlands. Dat is iets dat alle Nederlanders wel kennen, maar iemand die niet opgegroeid is in Nederland misschien nog niet.

Robin: Het onderwerp van vandaag is... fastfood.

KAPSALON:

R: Nederlandse snacks zijn gewoon heel erg goed, durf ik wel te zeggen. Nederland staat nou niet per se bekend als culinair eersteklas land, tenzij je van stamppot houdt, maar qua snacks doen we het volgens mij beter dan gemiddeld. Ik ga het vandaag niet hebben over de bitterbal of de kroket, snacks die je meestal eet als je bier aan het drinken bent. Vandaag ga ik het hebben over een gerecht dat veel mensen ná het bierdrinken eten, als de avond bijna voorbij is. Rond een uur of 2 3 in de nacht, na het uitgaan, verplaatsen veel mensen zich naar de snackbar om nog even iets te eten voordat ze naar bed gaan. En dan eten veel mensen dit gerecht: de kapsalon.

Y: De kapsalon is wel een polariserend gerecht, he? Mensen houden van de kapsalon of ze vinden het enorm smerig. Dus je hebt liefhebbers en haters.

R: En jij, wat vind jij er dan van?

Y: Ik zit toch net iets meer in het kamp van de hater, mijn buik trekt al dat eten niet zo goed.

R: Ah, ik ben wel een liefhebber, maar ik eet het niet zo vaak. Ok, de kapsalon. Wat is dit voor een gerecht? De kapsalon wordt bereid in een aluminium bakje. Daarin gaat eerst patat en vlees, zoals shoarma of kebab. Het kan natuurlijk ook vegetarisch of vegan met falafel. Over deze eerste laag gaat een plak kaas en dat gaat de grill in. Als de kaas gesmolten is, gaat er sla overheen. Ten slotte, en niet onbelangrijk, gaat er nog saus overheen. Meestal knoflooksaus en sambal, maar er zijn ook andere opties.

Y: Nou dat klinkt héérlijk. Ik voel de kilo's er al aankomen bij de beschrijving.

R: Ja, het is geen gezond gerecht, ondanks de sla. Een kapsalon heeft ongeveer 1800 calorieën, ongeveer zoveel als een gemiddelde volwassen vrouw nodig heeft op een dag.

Y: Ik heb me altijd verbaasd over de naam van dit gerecht, weet jij misschien waar het vandaan komt?

R: Ja, dat kan ik je vertellen. Een kapsalon is natuurlijk een plek waar kappers werken. Het gerecht kapsalon is bedacht in 2003 door een Rotterdammer, door iemand die werkte als kapper. Hij bestelde vaak bij een shoarmazaak bij hem in de buurt een gerecht, dat toen nog geen naam had. Hij vroeg dan om het gerecht voor de kapsalon, en voor het gemak kreeg het gerecht de naam 'kapsalon'. Zo is de kapsalon ontstaan! Tegenwoordig kan je de kapsalon overal krijgen, niet alleen meer in Rotterdam.

PATAT VS FRIET

Y: Ik hoorde je net patat zeggen... heb ik dat goed gehoord?

R: Jazeker, patat! Van die gefrituurde aardappeltjes, die ken je wel toch?

Y: Ja maar ik ben ervan overtuigd dat het friet is!

En hiermee raken we meteen een gevoelig punt en belanden we in een van de meest verhitte discussies in de Nederlandse culinaire wereld: is het nou friet of patat?

Waar hebben we het nou precies over? Nou, we hebben het over gefrituurde aardappelreepjes die overal ter wereld gegeten worden. Sommige mensen noemen ze friet, sommige patat. Terwijl ze het over hetzelfde hebben. Weet jij waar die discussie vandaan komt?

R: Hier komt denk ik het verschil tussen iemand die in Amsterdam en iemand die in Maastricht opgegroeid is weer naar boven: ik geloof dat het iets te maken heeft met de regio waarin je woont.

Y: Ja dat klopt, in het noorden van Nederland wordt het patat genoemd, dit komt waarschijnlijk van het Franse 'patates frites'. In het zuiden, bijvoorbeeld in de provincies Limburg en Brabant en ook in België wordt het friet genoemd, ook afgeleid van het Franse woord 'patates frites'.

In beide gevallen was "patates frites" te lang. De ene helft koos voor de afkorting patat. De ander voor friet. En dit levert discussie op, vaak tussen Nederlanders en Belgen over wie er nou gelijk heeft. Ook al is de discussie vaak grappig bedoeld, het kan er soms fel aan toe gaan.

R: Maar wie heeft er nou eigenlijk gelijk?

Y: Dat is een heel belangrijke vraag, en ik vind het moeilijk om toe te geven, maar eigenlijk zijn beide benamingen dus correct.

R: Oef, wat een teleurstelling... Ik zeg trouwens wel Franse frietjes, dat zijn voor mij de dunne frietjes die je bij de McDonalds bijvoorbeeld krijgt, maar in de snackbar bestel ik patat. Waar komt patat of friet, hoe je het ook noemt, eigenlijk vandaan, weet jij dat?

Y: Het doet mij heel goed om jou friet te horen zeggen! In ieder geval, ik weet waar het vandaan komt. Er zijn meerdere verhalen over. Dit gaat terug tot de 17e eeuw. Veel arme Belgen aten toen vis en frituurden dit samen met gesneden aardappelreepjes. Maar er zijn ook mensen die zeggen dat dit rond dezelfde periode in Frankrijk voor het eerst gegeten werd.

R: Zullen we maar naar de snackbar gaan...

Y: Om friet te eten?

R: Patat!